

Waardevol Tiel

WERKGROEP VOOR CULTUURHISTORIE EN LEEFOMGEVING
UITGAVE OKTOBER 2021 NO. 9

WAARDEVOL TIEL

voortzetting van:
Milieuwerkgroep Tiel

www.waardevoltiel.nl

Voorzitter:
Arnoud Reijnen

Secretaris:
Nancy Hageman
Simon Vestdijkstraat 19
4003 DX Tiel
[miss_nancyhageman@
hotmail.com](mailto:miss_nancyhageman@hotmail.com)
0655121210

Penningmeester:
Ronald van Lith
Meidoornstraat 12
4001 ZE Tiel
rhvanlith@gmail.com
contributies/donaties
ING betaalrekening:
NL17INGB0003386081

t.n.v.

“WAARDEVOL TIEL”
werkgr cultuurhistorie/leef-
omg. te Tiel
BIC : INGBNL2A

Info en contact:
waardevoltiel@gmail.com

In memoriam Mary Rijckenberg

Helaas ontvingen wij het bericht van het veel te vroege overlijden van ons lid Mary Rijckenberg. Zij werd 66 jaar. Mary was bevlogen, enthousiast en had, als overtuigd antroposofe, een grote belangstelling voor natuur, milieu en mensen. In onze vergaderingen had zij stevast opvattingen en plannen die een discussie aanvuurden. Mary besloot om actief te worden in de Tielse politiek en verlegde haar koers. Zij werd lid van de gemeenteraad voor GroenLinks. Ze bleef echter lid van Waardevol Tiel en had steeds belangstelling voor het werk van onze vereniging. Wij wensen haar familie en vrienden veel sterkte bij het verwerken van dit grote verlies. Wij zullen haar herinnering levend houden.

Arnoud Reijnen,
Voorzitter

Notulen vergadering Waardevol Tiel zaterdag 4 september 2021.

Aanwezig: Willem Spekking, Ronald van Lith, Ton Schiltmans en Jan van Doesburg (notulist).

Afgemeld: Peter Schipper, Nancy Hageman en Arnoud Reijnen.

Opening. Ton opent om 14.15 uur de vergadering.

Notulen. De notulen van de vergadering van zaterdag 3 juli 2021 worden goedgekeurd.

Mededelingen en stukken. Ronald maakt een stukje over de wet “Bestuur en toezicht Rechtspersonen”. Door persoonlijke omstandigheden van Ronald is de kascontrole verplaatst naar een later tijdstip. Ronald zal prioriteit geven aan het innen van de achterstallige contributie.

Afspraken en actiepunten van de vorige vergadering.

Kleine Willemswaard: Het ligt in de bedoeling om de groep “Willemswaard” op te nemen in “Waardevol Tiel”.

Kraan Oliemolenwal: Allen. Jan heeft gegevens verzameld over diversen type kranen zoals o.a. in de vroegere Hanzesteden in gebruik waren.

Dijkverzwaring: We wachten het verslag van Arnoud af. Ton merkt op dat Peter heeft geopperd om de vorm van de deksteen in de te vernieuwen coupure voor de Waterpoort over te nemen van de huidige coupure. Jan maakt foto van de deksteen.

Facebook: In behandeling Nancy.

Monumentenlijst: In behandeling Arnoud en Peter.

Pand Voorstad 31-33: Over het plaatsen van een gedicht van Hans Koldewijn, aan de grachtzijde van de Oliemolenwal, heeft Peter overleg met Peter Achterberg.

Joods monument: In het onderhoud met Wethouder Frank Groen is opnieuw verzocht om het haperende geluid en de onvolledigheid van het joodse monument in de Agnietenstraat nu eindelijk eens te repareren.

Kascontrole: Ronald zal op korte termijn een afspraak met Jan en Willem maken voor de kascontrole en een overzicht presenteren van nog te innen contributies. De Ambi-status kan pas aangevraagd worden als de kascontrole en de jaarvergadering zijn gehouden.

Hoe verder met Jeka: Peter neemt contact op met Moureen Klijn van Groen Links. Verslag van het gesprek van de Oudheidkamer en Waardevol Tiel met wethouder Groen. Ton zal het verslag van Peter opnemen in ons volgende maandblad.

Wat verder ter tafel komt: Arnoud heeft doorgegeven dat in de volgende vergadering moet worden gekeken naar het industrieel erfgoed in het nieuwbouwplan tussen de Spoorstraat en de Papesteeg, waarbij het gaat om het veilingkantoor en de sheddaken of zaagtanddaken van het kringloopcentrum. Arnoud heeft doorgegeven dat hij een zienswijze indient over het Ontwerp Bestemmingsplan “Anders Wonen”.

Rondvraag: Volgens Ronald is een halve openstelling van de Agnietensteeg onvoldoende. Hij zou graag zien dat er bij gesprekken met Ambtenaren en Collegeleden overleg wordt gevoerd met twee personen van Waardevol Tiel. Ronald vraagt naar

de betekenis van de letters GT op een stenen paaltje voor Gr.Br.Grintweg 14. Jan maakt foto.

Sluiting: Ton sluit om 15.45 uur de vergadering.

Vergaderingen 2021.

Aanvang 19.30 uur.

Plaats: Kerkstraat 32.

donderdag 7 oktober.

donderdag 4 november.

donderdag 2 december.

Agenda voor Waardevol Tiel 7 oktober 2021.

Opening.

Notulen van zaterdag 4 september 2021.

Mededelingen en stukken.

Vaststellen extra agendapunten.

Afspraken en actiepunten van de vorige vergadering.

Wat verder ter tafel komt.

Rondvraag.

Sluiting.

Gesprek met wethouder Frank Groen.

Op woensdag 18 augustus heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van de Oudheidkamer en Waardevol Tiel enerzijds en wethouder Frank Groen anderzijds. Namens de Oudheidkamer waren haar voorzitter, Martin van der Mark, en Emile Smit aanwezig. Ikzelf was woordvoerder namens Waardevol Tiel en heb een aantal voor ons belangrijke onderwerpen aan de orde gesteld.

Zo is in het afgelopen voorjaar, bij werkzaamheden voor de herinrichting van de Waalkade, een groot anker tevoorschijn gekomen dat veel bekijks trok. Ik besprak informeel met Karin Eetgerink, ambtenaar culturele zaken, de mogelijkheid om het anker te conserveren en een mooie plek te geven op de kade. Dat zou dan immers een toeristische attractie kunnen worden. Tot mijn verbazing kwam echter een grote vrachtauto van de genie voorgereden, die het object oplaadde en naar het geniemuuseum afvoerde. Hoe kwam dit en wie was daar verantwoordelijk voor, was mijn vraag aan de wethouder. Maar hij moest het antwoord schuldig blijven. Hij wist het niet, maar zou het uit gaan zoeken en er daarna op terug komen.

Vervolgens heb ik de wethouder er op gewezen dat in Passewaay, aan het Mirabellepad, ter hoogte van de kruising met de Gloster en de Durondeau, twee posten van een hek stonden dat ooit toegang gaf tot het Eierland. In een van de stukken metselwerk zit ook een plaquette met de naam 'Eierland'. Deze toponiem is zeer oud en komt al in de 18e eeuw en mogelijk eerder voor (zie ook de bijlage). Enige maan-

den terug constateerde ik dat de posten voor oud vuil in de berm lagen. Ik hield de wethouder voor dat juist in een nieuwbouwwijk, met weinig tastbare aanknopingspunten met het verleden, zulke resten waardevol zijn en welkom voor het besef verbonden te zijn met een samen beleefd verleden. De wethouder zegde daarop toe de kwestie te onderzoeken en te trachten de hekkenposten in oude glorie te herstellen. Over de naamgeving van straten in de binnenstad hebben we het binnen Waardevol Tiel al vaker gehad en daarover ook ooit een onbeantwoord gebleven brief aan de gemeente gestuurd, zo heb ik de wethouder uitgelegd. Eén van onze wensen is het teruggeven van de naam Brouwerijsteeg, aan de gang naast de Groote Sociëteit. Maar volgens de wethouder moet ik daartoe toch weer een brief richten aan B&W van Tiel. Ook de naam Craensche Pomp, de oude naam van het laatste stukje Kerkstraat tot aan de Oliemolenwal, kwam nog ter sprake, maar dat heeft meer voeten in de aarde, omdat dan veel meer adressen, zoals van het appartementengebouw, veranderd moeten worden.

Over de naamgeving van de straten in de op handen zijnde nieuwste uitbreiding van Passewaay, heb ik de suggestie gedaan de straten in één van die buurten te vernoemen naar Tielenaren van joodse origine, die hun sporen hebben nagelaten. Ik heb genoemd A.B. Kleerekoper, de columnist en schrijver van de ‘Oproerige Krabbels’ in een landelijke krant. Asser Hirsch, houder van de bekende kostschool, die zelfs door leerlingen uit St. Petersburg werd bezocht. David Hes, rebbe en bouwheer van de sjoel aan de Agnietenstraat. Suus van Buuren, de jonge Tielse vrouw die werd vermoord in Auschwitz en die een ontroerende briefkaart wist te gooien uit de trein die haar naar de gaskamers bracht. Ook Rebbe Elburg, die met zijn dochter werd vermoord, heb ik genoemd en voorgesteld iemand van de textielfamilie Van Blijdesteijn een straatnaam te geven. Of Sal Manassen, de bekende Tielse slager, die aan de wieg stond van zowel ‘de Keurslagers’ als de bekende slavink.

De heren van de Oudheidkamer stelden de wethouder nog voor om de tien borden met de afbeeldingen van tekeningen en schilderijen, die op diverse plaatsen in het Tielse straatbeeld staan, ook na monumentendag, op 12 september, nog te handhaven. Waarmee de heer Groen voorlopig akkoord ging.

Voorts drukten zij de wethouder op het hart nu eindelijk eens het haperende joodse monument in de Agnietenstraat te laten repareren.

Peter Schipper

Het Eierland.

Op de kaart Tetrarchia ducatus Gelriae Neomagensis, uit 1662, vinden we ten westen van Tiel al het toponiem ‘Eyer Lant’. In de 19e eeuw stond er een boerderij en in de kranten uit die tijd worden regelmatig vruchten uit de boomgaard te koop aangeboden. De bekende vlieger Van Meel, wiens vader in Tiel woonde, voerde hier zijn vliegshows op. In de jaren negentig van de vorige eeuw zijn de landerijen bebouwd met huizen van de wijk Passewaay. De oude toegangsweg tot de voormalige boerderij, die er in de vorm van nieuwbouw nog aanwezig is, heet nu het Mirabellepad.